

Vastaanottaja

Nivalan kaupungin tekninen lupajaos

Muutoksenhaunalainen päätös

Nivalan kaupungin tekninen lupajaos, 20.09.2022, § 61

Valittaja

Sauli Järvelä
Timo Korri
Matti Kujala

Lausuntopyyntö

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää antamaan lausunnon oheisen valituksen johdosta. Lausunnossa on annettava selostus asiasta, vastattava oikeudenkäynnin osapuolten esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuttava esitetystä selvityksestä.

Hallinto-oikeus on 24.11.2022 antamallaan päätöksellä nro 1670/2022 kieltänyt muutoksenhaunalaisen päätöksen täytäntöönpanon, kunnes valitus on hallinto-oikeudessa ratkaistu tai asiassa toisin määrätään. Hallinto-oikeus pyytää lausunnossa ottamaan erikseen kantaa valituksessa esitettyyn täytäntöönpanokieltoa koskevaan vaatimukseen. Tässä yhteydessä hallinto-oikeus pyytää lupajaosta antamaan myös selvitystä siitä, onko luvansaaajalta edellytetty maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n 2 momentissa tarkoitetun hyväksyttävän vakuuden asettamista tai onko mainitun lainkohdan mukainen vakuus asetettu. Mikäli vakuus on asetettu, pyydetään toimittamaan selvitys vakuuden määrästä ja laadusta.

Lisäksi lupajaoksen on varattava Urpo Korkiakoskelle tilaisuus antaa selitys valituksessa esitetyn esteellisyysväitteen osalta.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 37 §:n mukaan asianosaisen ja päätöksen tehneen viranomaisen on esitettävä selvitystä vaatimustensa perusteluista totuudenmukaisesti. Niiden on myötävaikutettava asian selvittämiseen sen oikeudellisen luonteen edellyttämällä tavalla. Viranomaisen on oikeudenkäynnissä otettava huomioon tasapuolisesti yleiset ja yksityiset edut.

Hallinto-oikeus pyytää sisällyttämään lausuntoon luettelon lausunnon liitteenä olevista asiakirjoista, jotta oikeudenkäynnin osapuolet saavat tietoonsa hallinto-oikeudessa olevan oikeudenkäyntiaineiston.

Lausunnon liitteenä hallinto-oikeudelle on toimitettava seuraavat asiakirjat:

1. Selvitys maankäyttö- ja rakennusasetuksen 97 §:n mukaisesta päätöksen julkipano- ja antopäivästä.
2. Alkuperäisinä tai jäljennösinä valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat
 - hakemus liitteineen
 - selvitys kuulemisesta
 - pyydetyt lausunnot sekä tehdyt selvitykset ja arvioinnit

- karttaselvitys rakennuspaikan ympäristön rakennus- ja poikkeuslupatilanteesta
- selvitys alueen rakennuskannasta ja alueelle myönnettyistä rakentamista koskevista luvista
- selvitys alueen kunnallistekniikasta ja tiejärjestelyistä
- selvitys alueen kaavatilanteesta
- alueella voimassa olevasta kaavasta:
valtuuston hyväksymismerkinnällä varustettu värillinen kaavakartta kaavamerkintöineen ja kaavamääräyksineen. Alkuperäinen kaavakartta pyydetään toimittamaan myös postitse.
kaavaselostus lopullisessa muodossaan
- mahdolliseen oikaisuvaatimusmenettelyyn liittyvät asiakirjat
- kaikki muut päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

Hallinto-oikeudelle jo aikaisemmin toimitettuja asiakirjoja ei tarvitse toimittaa uudestaan.

Lausunto sekä pyydetyt selvitykset ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeuteen **12.1.2023 mennessä**. Lausunnossa pyydetään ilmoittamaan sähköinen tai muu mahdollinen prosessiosoite, johon oikeudenkäyntiasiakirjat voidaan toimittaa.

Lausunto ja asiakirjat pyydetään toimittamaan ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Tarvittaessa tulee käyttää suojattua yhteyttä. Viestin aihekentässä on mainittava hallinto-oikeuden diaarinumero. Lausunto liiteasiakirjoineen toimitetaan kukin erillisenä tiedostona asiakirjan sisällön mukaisesti nimettynä.

Tämän lausuntopyyynnön liitteenä toimitettuja asiakirjoja ei tarvitse palauttaa hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeudelle toimitettavista asiakirjoista ei tarvitse myöskään toimittaa postitse kaksoiskappaleita.

Teille luovutettavat asiakirjat sisältävät henkilötietoja. Vastaatte omalta osaltanne henkilötietojen lainmukaisesta käsittelystä.

Arttu Jämsä
ma. lainkäyttösihteeri

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Isokatu 4, 3. krs), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800 Telekopio: 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Lisätietoja henkilötietojen käsittelystä ja tietosuojasta <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/pohjois-suomenhallinto-oikeus/fi/>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
PL 189
90101 Oulu
sp. pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Hallintovalitus

Valittajat ja heidän yhteystietonsa:

Sauli Järvelä, tilan 535-408-64-4 rajanaapuri ja tilan Korpikari 535-408-18-58 omistaja.
Postiosoite; Karikoskentie 23, 85540 Nivala. Puh. 0405291092.

Timo Korri, tilan 535-408-64-4 rajanaapuri ja tilan Kivelä 535-408-18-64 omistaja.
Postiosoite; Viitapuoli 39, 85500 Nivala. Puh. 040-5666418

Matti Kujala, tilan 535-408-64-4 rajanaapuri ja Mäntykangas 535-408-23-21 omistaja.
Postiosoite; Välikyläntie 895, 85540 Nivala. Puh. 0503727662.

Liite nro 1

- Karttakopio MML:n ajantasaisesta kartasta, koskien lupakohdetta ja siihen rajoittuvia tilojamme.

Prosessiosoite:

Matti Kujala
Postiosoite; Välikyläntie 895, 85500 Nivala.
Puh. 0503727662.

Päätös johon haetaan muutosta:

Nivalan kaupungin teknisen lupajaoksen 20.09.2022, §:ssä 61 annetut rakennuslupa- ja aloittamisoikeuspäätökset.

Liite nro 2, 2b ja 2c

- Kopio valituksen kohteena olevista päätöksistä valitusosoituksineen.

Päätöksen tiedoksi saanto:

Päätöksen, josta valitamme olemme saaneet tiedoksi meille päivättyllä, 24.09.2022 päivättyllä kirjallisella tiedoksiannolla.

Liite nro 2 a

- Kopio tiedoksiannosta.

Edellä mainittuja päätöksiä koskevat muutosvaatimukset:

Vaadimme, että annetut rakennuslupa- ja aloittamisoikeuspäätökset kaikilta osiltaan kumotaan ja päätösten täytäntöönpano kielletään.

Vaatimusten perustelut:

1. Valituksen kohteena olevat päätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä syystä että:
 - a) Päätöksen käsittelyyn on osallistunut esteellinen henkilö.
 - b) Päätettävän asian on esitellyt henkilö joka hallintosään mukaan ei ole lupajaoksessa asioita esittelevä henkilö.
 - c) Päätöksen tekoon liittyy useita puutteita, sekä käsittely ja prosessivirheitä.
 - d) Elinkeinomme riskin kasvu ja -vaarantuminen
 - e) Lupajaoksen jäsenten kerrottu painostus.
 - f) Päätöksiä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla.
 - g) Muita huomioita

Vaatimusten tarkempi perustelu:

1 a) Päätöksen käsittelyyn on osallistunut esteellinen henkilö.

Hallintolain 27 §

”Esteellisyys

Virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.”

Lakiasiantomisto Minilex Oy: *”Hallintoasian käsittelynä pidetään viranomaisessa vireille pannun asian valmistelua, esittelyä ja päätöksentekoa sekä jo päätetyn asian tiedoksiantoa.”*

Kuntaliiton lakiasiantomiston ohje.

”Esteellisyyden vaikutus

Esteellinen henkilö ei saa osallistua hallintoasian käsittelyyn viranomaisessa. Käsittelyllä tarkoitetaan kaikkia sellaisia hallintomenettelyssä suoritettavia toimia, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa asiassa tehtävän päätöksen sisältöön.

Esteellisyys koskee kaikkia asian käsittelyvaiheita valmistelun alusta täytäntöönpanoon asti. Esteellinen henkilö ei saa

- esitellä tai valmistella käsiteltävää asiaa
- osallistua päätöksentekoon toimielimen jäsenenä
- hoitaa päätöksen täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä.”

Liitteen nro 2 lopusta selviää, että kaupunginhallituksen edustaja Urpo Korkiakoski on ollut läsnä kokouksessa rakennusluvan ja aloittamisluvan käsittelyn aikana. Siis Sweco Oy:n asiantuntija Jussi Mehtälän asiaa koskevan esittelyajan. Tuolloin on käyty myös keskustelua päätettävästä asiasta, esim. kysymysten muodossa asiaa esitelleelle Mehtälälle. Kun kaupunginhallituksen edustaja Urpo Korkiakoski on lupaa hakeneen Vesikolmio Oy:n hallituksen jäsen, on hän ollut esteellinen yhteisö- ja intressi jääviyden perusteella olemaan läsnä lupajaoksen kokouksessa asiaa käsiteltäessä.

Se, että Korhikoski on poistunut asian käsittelystä vain "päätöksenteon" ajaksi, merkitsee sitä, että hän on ollut läsnä asiaa lupajaoksessa valituksen kohteena olevia asioita käsiteltäessä, eikä häntä ole pöytäkirjan mukaan kirjattu kuultavaksi asiantuntijana. Pöytäkirjan mukaan oli läsnä asiaa käsiteltäessä ajanjakson klo 16.43 – 17.18.

Tehdyt päätökset ovat näin ollen syntyneet virheellisessä järjestyksessä, koska lupajaoksen kokouksessa asian käsittely on alkanut siitä kun edellinen asian käsittely on päättynyt ja valituksen kohteena olevien asioiden käsittely alkanut.

Liite nro 2

Edellä mainituilla perusteella tehdyt päätökset on kumottava ja niiden toimeenpano kiellettävä.

1 b) Päätettävän asian on esitellyt henkilö joka hallintosään mukaan ei ole lupajaoksessa asioita esittelevä henkilö.

Nivalan kaupungin hallintosäännön 26 §;

Esittely:

"Teknisen lautakunnan lupajaos ratkaisee asiat rakennustarkastajan esittelystä ja ympäristöasiat ympäristösihteerin esittelystä.

Rakennustarkastajan ollessa estynyt asiat ratkaistaan hänen sijaisekseen määrätyn esittelystä.

Ympäristösihteerin ollessa estynyt ympäristöasiat ratkaistaan rakennustarkastajan esittelystä."

Nivalan kaupungin hallintosäännön 130 §

Läsnäolo kokouksessa:

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi...

"Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston tai vammaisneuvoston edustajalla ei ole läsnäolo-oikeutta toimielimen kokouksessa silloin kun käsiteltäviin asiakirjoihin sisältyy salassa pidettäviä tietoja.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti."

Toimielin siis voi päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin, eli lupajaos ei kuitenkaan voi päättää ulkopuolisesta esittelijästä toimielimen kokouksessa, koska hallintosäännössä on määräys, että rakennustarkastaja toimii lupajaoksen esittelijä ja hänen estyneenä ollessa hänen sijaisekseen määrätty.

Valituksen kohteena olevissa asioissa esittelijä on toiminut Sweco Oy:n asiantuntija Jussi Mehtälän. Pöytäkirjasta ilmenee rakennustarkastajan olleen paikalla, ei sitä että rakennustarkasta olisi hallintosäännön mukaisesti esitellyt päätettäviä asioita. Hän on tehnyt vain päätösesityksen.

Kun Sweco Oy:n asiantuntija Jussi Mehtälän sallittu toimivan toiminut hallintosäännön vastaisesti asian esittelijänä, eikä häntä ole kutsuttu, eikä merkitty pöytäkirjaan hallintosäännön mukaisesti asiantuntija kuultavaksi jona hän Nivalan kaupungin hallintosäännön mukaan olisi voinut toimia. Tämän johdosta asian käsittelyssä on tapahtunut käsittely/prosessivirhe ja tämän johdosta tehdyt päätökset ovat syntyneet virheellisessä järjestyksessä.

Yllä mainituilla perusteella tehdyt päätökset on kumottava ja niiden toimeenpano kiellettävä.

Liite nro 2

1 c) Päätöksen tekoon liittyy useita puutteita, sekä käsittely ja prosessivirheitä.

Lupajaoksen kokouskutsusta puutuivat ainakin seuraavat päätöksentekoon olennaisesti vaikuttavat asiakirjat:

MRL:n 131 § (17.1.2014/41) määräyksen mukaan rakennuslupahakemukseen tarvitaan ainakin

”Rakennuslupahakemus

Rakennuslupaa haetaan kirjallisesti rakennusvalvontaviranomaiselta. Rakennuslupahakemukseen on liitettävä:

- 1) selvitys siitä, että hakija hallitsee rakennuspaikkaa;
 - 2) rakennussuunnitelmaan sisältyvät pääpiirustukset, jotka rakennussuunnittelija varmentaa nimikirjoituksellaan.” Nämä puutuivat.
- Lisäksi kokouskutsusta puutuivat liitteet:
- 3) Rakennuspaikan kokoa koskeva selvitys MRL:n 116 §.
 - 4) Ote alueen peruskartasta, (MRL 116 § ja 131 §:n 2-mom. kohta 1, sekä MK ja rakennusasetus 157 §)
 - 5) Rajanaapureiden kuulemiset (MRL:n 133 §) ja niihin mahdollisesti annetut luvanhakijan vastineet, sekä
 - 6) rakennusvalvonnan pyytämät lausunnot.

Kun edellä luetellut asiakirjat kokouspöytäkirjan liite- ja oheisasiakirjaluettelon mukaan puutuivat peruskarttaotetta ja rakennusvalvonnan pyytämiä lausuntoja lukuun ottamatta myös kokouksessa asiaa käsiteltäessä, on sekä rakennuslupa, että aloittamislupa käsitelty ja myönnetty puuttuvien asiakirjojen johdosta virheellisessä järjestyksessä virheellisen prosessin seurauksena.

Esimerkiksi lupajaos ei ole voinut todeta, että onko rakennuslupahakemusta allekirjoitettuine pääpiirustuksineen, hallitseeko luvanhakija rakennuspaikkaa ja onko tontin koko MRL:n 116 §:n mukainen. Ei myöskään sitä, että onko luvanhakija Vesikolmio Oy esittänyt vastineen tekemillemme huomautuksille ja jos on, niin mikä on vastineen sisältö. Liitteenä olevasta tonttikartassa rakennuspaikan kokoa ei ole esitetty ja osa rakenteista (umpisäiliö) on liian lähellä naapurin rajaa.

Mainittujen puuttuvien asiakirjojen olennainen merkitys on siinä, että lupajaos ei ole voinut arvioida rakennus- ja aloittamislupahakemuksia ja käsitellessään päätöksiä tehdessään täysin objektiivisesti ja tosiasiapohjaisesti.

Tämä edellä mainittu merkitsee myös sitä, että lupajaos ei ole voinut toteuttaa kuntalain 1 §:n tarkoitusta, eli ”Tämän lain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiseksi kunnan toiminnassa.” Samalla kun näin on, se on merkinnyt kunnallisen viranhaltijan virhettä ja sitä kautta tapahtunutta viranhaltijan päätösvallan kasvua lupajaokselle kuuluvan harkinta ja päätösvallan kustannuksella.

Liitteet nrot 2, 4 ja 5

Myös edellä esitetyillä perusteilla tehdyt päätökset on kumottava ja niiden toimeenpano kiellettävä

1 d) Yritystoimintamme riskin kasvu ja -kehittämisen vaarantuminen.

Esillä olevassa rakennuslupa-asiassa kuultuina olemme huomautuksemme ja vastustaneet rakennusluvan myöntämistä suunnitellulle paikalle.

Perustelumme vastustamiselle on se, että jätevesinen paineenkorotuspumppaamon ja siihen liittyvien paineputkilinjaston rakentaminen suunnitellulle paikalle on merkittävä riski elinkeinotoiminnalle ja sen tulevalle kehittämiselle.

Viittaamme asiassa 117 c § (21.12.2012/958) MRL:sta annetun asetuksen määräykseen.

”Terveellisyys

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus käyttötarkoituksensa ja ympäristöstä aiheutuvien olosuhteittensa edellyttämällä tavalla suunnitellaan ja rakennetaan siten, että se on terveellinen ja turvallinen rakennuksen sisäilma, kosteus-, lämpö- ja valaistusolosuhteet sekä vesihuolto huomioon ottaen. Rakennuksesta ei saa aiheutua terveyden vaarantumista sisäilman epäpuhtauksien, säteilyn, veden tai maapohjan pilaantumisen, savun, jäteveden tai jätteen puutteellisen käsittelyn taikka rakennuksen osien ja rakenteiden kosteuden vuoksi.”

sekä Eläinten terveys ETT ry:n antamiin lausuntoihin.

Kyseisen rakentamis- ja aloittamisluvan myöntämisen toteutuksella aiheutetaan tietoisesti terveysriski kotieläimille, sekä elinkeinojemme jatkumiselle ja -kehittämiselle ja tämän asia jota ei saa toteuttaa ja tämä on keskeisen syy sille että valitamme.

Valtioneuvosto on kannallamme em. mainitussa asetuksessa asiasta säätäessään.

Liitteet nrot 6 ja 7

1 e) Lupajaoksen jäsenten kerrottu painostus tai painostusyritys?

Nivalan kaupungin tekninen lupajaos on käsitellyt nyt 20.9.2022 myönnettyjä lupia vastaavaa rakennuslupahakemusta, tosin hieman eri paikkaan, mutta samalle tilalle 7.6.2022 § 41, Tuolloin hakemus jätettiin ns. pöydälle lisäselvityksiä varten.

Uudelleen pöydälle jätetty lupahakemus oli lupajaoksenkäsitelyssä 17.8.2022, § 52 ja tuolloin rakennuslupaa ei myönnetty. Päätös oli yksimielinen.

Edellä mainitun lupahakemuksen jälkeen kylillä kerrottiin, että kaupungin johto olisi pyytänyt lupajaoksen jäsenet koolle keskustelemaan, jotta asiamukainen päätös rakennusluvasta jätevesiviemärin paineenkorotuspumppaamon toteuttamiseksi saataisiin myönneksi. Em. on kylillä liikkunut huhu. Tietoa tai huhua siitä, noudattivatko lupajaoston jäsenet heille osoitettua em. pyyntöä, ei ole.

Mikäli Pohjois-Suomen hallinto-oikeus haluaa asiaa selvittää, lienee ainoa keino se, että lupajaoksen jäseniä, kutakin erikseen kuullaan siitä, että onko huhu todenperäinen.

Jos on, asia lienee vakava ja sillä on voinut olla vaikutus asiassa 20.9.2022 tehtyihin rakennus- ja aloittamislupapäätöksiin.

1 F) Päätöksiä ei ole perusteltu hallintolain edellyttämällä tavalla.

Lupajaoksen antamia rakennus- ja aloittamislupapäätösten perusteluja ei lupajaoksen päätöspöytäkirjaan ole kirjattu lainkaan.

Pöytäkirjan liitteenä olevaan päätökseen perustelut on kirjattu ylimalkaisesti ja hallintolain vastaisesti. Suora lainaus;

”Tekninen lupajaos päättää maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun luvan sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettavaksi.”

Hallintolain 45 § mukaan

”Päätöksen perusteleva”

Päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.”

Ensinnäkin; Asianosaiset Korri ja Järvelä ovat tehneet huomautuksen rakennus- ja aloittamislupien antamista vastaan. Lisäksi he ovat toimittaneet lupajaokselle asiantuntijan, eli Eläinten terveys ETT ry:n lausunnot, joissa todetaan kotieläimiin kohdistuvan tautiriskin rakennusluvasta huomauttaneiden tiloilla.

Päätöksessä olisi tullut perustella mm. se, että miksi lupa myönnetään mainituista huomautuksista ja lausunnoissa todetuista mm. kotieläimiin kohdistuvista tautiriskeistä huolimatta ja se, miksi aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuuden saamista myönnettiin.

Toiseksi; Perustelusta puuttuvat ne lakipykälät joiden perusteella lupa on myönnetty. Ei voida, eikä ole kohtuulista olettaa, että asianosaiset joutuvat lukemaan ja tutkimaan koko MRL:n ja vesilain säännökset selvittääkseen sen, onko luvat myönnetty lupien myöntämistä koskevien em. lakien säännösten mukaisesti ja perusteella.

Edellä olevan perusteella toteamme, että päätöksen perustelut eivät ole hallintolain 45§:n mukaisia ja siksi perusteet päätösten kumoamiseksi ovat lakiin perustuvina olemassa.

Liite nro 2

1 g) Muita huomioita

Päätöksen antopäivän ja tiedoksiannon kirjaukset ovat ristiriitaisia. Päätöksen loppuun on kirjattu (Liite 2c), että päätös on annettu 24.09.2022 ja valitusaika päättyy 24.10.2022.

Valitusosoituksen tekstiosassa kerrotaan kuitenkin, että ”Asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä,” (Liite 2 a) eikä päätöksen tiedoksiantoa asianomaisille ole voitu postittaa ennen päätöksen antopäivää (Liite 2 c), eli 24.09.2022. Tämän mukaan valituksen oikea päättymisaika on 31.10.2022 eikä 24.10.2022.

Päiväys ja allekirjoitukset

Nivalassa 24. 10.2022

Sauli Järvelä

Timo Korri

Matti Kujala

NIVALAN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Tekninen lupajaos

§ 61

20.09.2022

Rakennuslupa 2022-66 kiinteistölle 535-408-64-4**Teklupaj 20.09.2022 § 61**

417/10.03.00.01/2022

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Liitteet: Rakennuslupapäätös, ote pohjakartasta, asemapiirros, PPKY Kallio terveystarkastus lausunto siirtoviemärin pumppaamon aiheuttamasta salmonellariskistä, Vesikolmio Oy:n selvitys 19.9.2022 toimenpiteet häiriötilanteista

Oheismateriaalit: Eläinten Terveys ETT ry lausunnot 2 kpl

Valmistelija

Vt. rakennustarkastaja p. 040 344 7250

Vesikolmio Oy on hakenut rakennuslupaa Nivala-Ylivieska siirtoviemärin linjapumppaamon rakentamiseksi. Linjapumppaamon kerrosala on 84 m².

Kaupunki on kuullut rajanapaapurit. Kaksi rajanapauria on jättänyt huomautuksen rakennushankkeesta. Kaksi hakijaa on toimittanut Eläinten terveys ETT ry:n lausunnot rakennushankkeesta.

Rakennusvalvonta on pyytänyt lausunnot ympäristönsuojeluviranomaiselta ja PPKY Kallion terveystarkastuksesta. Ympäristönsuojeluviranomaisella ei ollut lausuttavaa hankkeeseen. Terveystarkastus on antanut lausunnon hankkeesta.

Esittelijä

Vt. rakennustarkastaja Ojala Ari

Päätösesitys

Myönnetään linjapumppaamolle rakennuslupa ja aloitusoikeus päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Lupajaos keskusteli asiasta.

Keskustelun kuluessa Elisa Helander esitti, että Tekninen lupajaos 17.8.2022 olleessa kokouksessaan § 52 ei myöntänyt rakennuslupaa haetulle siirtoviemärin linjapumppaamolle. Nyt uutta pumppaamon sijoituspaikkaa arvioitaessa, on todettava, että perustelut aikaisempaan lupahakemukseen verrattuna eivät ole muuttuneet. Edelleen on olemassa vuoto- ja hajuhaittariski sekä varovaisuusperiaate. Viittaus oheismateriaaliin. Kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun toteuttamiseksi ei haittaa voida siirtää toisen kiinteistön omistajan haitaksi.

Hän esitti, että haettua rakennuslupaa ei myönnetä.

Hannu Rajamäki kannatti Helanderin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu vastaesitys ja suoritetaan äänestys. Puheenjohtaja esitti kädennostoäänestystä. Äänestystapa hyväksyttiin.

Suoritettiin äänestys:

1. äänestettiin esittelijän esityksestä. Esittelijän esitys sai 4 ääntä, Jussi Palola, Tuomas Sarjanoja, Jukka Kukkola ja Sirpa Leinonen.
 2. äänestettiin Helanderin esityksestä. Helanderin esitys sai 3 ääntä, Elisa Helander, Hannu Rajamäki ja Ritva Oja.
- Puheenjohtaja totesi äänestystuloksen 4-3, rakennuslupa myönnetään esittelijän esityksen mukaisesti.

Merk.

Asiantuntija Jussi Mettälä Sweco Oy:stä esitteli etäyhteydellä asiaa lupajaokselle ennen asian varsinaista käsittelyä ja päätöksentekoa klo 16.43 – 17.18

KH:n edustaja Urpo Korkiakoski poistui kokoushuoneesta esteellisenä (intressijäävi) tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.19-17.42.

OTE:
Liitteet

Hakija, asianosaiset

- Liite1 Vesikolmio Oy 2022-535-66_1_20220920_paatos
- Liite2 Lupapäätösehdotus 2022-66
- Liite3 Pumppaamo_P1_pohjakartta
- Liite4 2320_Asemapiirustus_linjapumppaamo_P1_C
- Liite5 20. Lausunto siirtoviemarin pumppaamon salmonellariskista, PPKY Kallio terveysturvonta
- Liite6 Vesikolmio Oy:n selvitys 19.9.2022, Toimenpiteet häiriötilanteista

Oheismateriaali

Lausunto Jarvela tila 09.9.2022_julk
Lausunto Kujala 08.09.2022_julk

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa

Nivalassa 23.9.2022

Raija Aksila
pöytäkirjanpitäjä

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Nivalan kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Tekninen lupajaos

Pöytäkirja 20.09.2022/Pykälä 61

Edellinen asia | Seuraava asia

 Muutoksenhakuohje Kokousasia PDF-muodossa

Liitteet

- Liite6 Vesikolmio Oy 2022-535-66_1_20220920_paatos
- Liite7 Lupapäätösehdotus 2022-66
- Liite8 Pumppaamo_P1_pohjakartta
- Liite9 2320_Asemapiirustus_linjapumppaamo_P1_C
- Liite10 20. Lausunto siirtoviemärin pumppaamon salmonellariskista, PPKY Kallio terveysturvonta julk

Oheismateriaali

- Lausunto Jarvela tila 09.9.2022_julk
- Lausunto Kujala 08.09.2022_julk

Rakennuslupa 2022-66 kiinteistölle 535-408-64-4

Tekninen lupajaos 20.09.2022 § 61
417/10.03.00.01/2022

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Liitteet: Rakennuslupapäätös, ote pohjakartasta, asemapiirros, PPKY Kallio terveysturvonta lausunto siirtoviemärin pumppaamon aiheuttamasta salmonellariskistä, Vesikolmio Oy:n selvitys 19.9.2022 toimenpiteet häiriötilanteista
Oheismateriaalit: Eläinten Terveys ETT ry lausunnot 2 kpl

Valmistelija

Vt. rakennustarkastaja p. 040 344 7250

Vesikolmio Oy on hakenut rakennuslupaa Nivala-Ylivieska siirtoviemärin linjapumppaamon rakentamiseksi. Linjapumppaamon kerrosala on 84 m². Kaupunki on kuullut rajanaapurit. Kaksi rajanaapuria on jättänyt huomautuksen rakennushankkeesta. Kaksi hakijaa on toimittanut Eläinten terveys ETT ry:n lausunnot rakennushankkeesta. Rakennusvalvonta on pyytänyt lausunnot ympäristönsuojeluviranomaiselta ja PPKY Kallion terveysturvonnasta. Ympäristönsuojeluviranomaisella ei ollut lausuttavaa hankkeeseen. Terveysturvonta on antanut lausunnon hankkeesta.

Esittelijä

Vt. rakennustarkastaja Ojala Ari

Päätösesitys

Myönnetään linjapumppaamolle rakennuslupa ja aloitusoikeus päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätös

Lupajaos keskusteli asiasta. Keskustelun kuluessa Elisa Helander esitti, että Tekninen lupajaos 17.8.2022 olleessa kokouksessaan § 52 ei myöntänyt rakennuslupaa haetulle siirtoviemärin linjapumppaamolle. Nyt uutta pumppaamon sijoituspaikkaa arvioitaessa, on todettava, että perustelut aikaisempaan lupahakemukseen verrattuna eivät ole muuttuneet. Edelleen on olemassa vuoto- ja hajuhaittariski sekä varovaisuusperiaate. Viittaus oheismateriaaliin. Kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun toteuttamiseksi ei haittaa voida siirtää toisen kiinteistön omistajan haitaksi. Hän esitti, että haettua rakennuslupaa ei myönnetä. Hannu Rajamäki kannatti Helanderin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu vastaesitys ja suoritetaan äänestys. Puheenjohtaja esitti kädennostoäänestystä. Äänestystapa hyväksyttiin.

Suoritettiin äänestys:

- äänestettiin esittelijän esityksestä. Esittelijän esitys sai 4 ääntä, Jussi Palola, Tuomas Sarjanoja, Jukka Kukkola ja Sirpa Leinonen.
 - äänestettiin Helanderin esityksestä. Helanderin esitys sai 3 ääntä, Elisa Helander, Hannu Rajamäki ja Ritva Oja.
- Puheenjohtaja totesi äänestystuloksen 4-3, rakennuslupa myönnetään esittelijän esityksen mukaisesti.

Merk.

Asiantuntija Jussi Mettälä Sweco Oy:stä esitteli etäyhteydellä asiaa lupajaokselle ennen asian varsinaista käsittelyä ja päätöksentekoa klo 16.43 - 17.18
KH:n edustaja Urpo Korkiakoski poistui kokoushuoneesta esteelli-senä (intressijäävi) tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.19-17.42.

OTE:

Hakija, asianosaiset

NIVALAN KAUPUNKI

Tekninen lupajaos

OTE PÖYTÄKIRJASTA

§ 61

20.09.2022

NIVALAN KAUPUNKI

Tekninen lupajaos

OTE PÖYTÄKIRJASTA

§ 61

20.09.2022

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 61**Hallintovalitusosoitus hallinto-oikeudelle, tavallinen tiedoksianto****VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän/xx päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 189 90101 Oulu
Käyntiosoite: Isokatu 4, 3.krs 90100 Oulu
Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 0295642841
Puhelinnumero: 0295642800

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

NIVALAN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Tekninen lupajaos

§ 61

20.09.2022

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

NIVALAN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Tekninen lupajaos

§ 61

20.09.2022

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Nivalan kaupungin kirjaamosta.

**Postiosoite: PL 10, 85501 Nivala
Käyntiosoite: Kalliontie 15, 85500 Nivala
Sähköpostiosoite: kirjaamo@nivala.fi
Puhelinnumero: 0403447211**

**Kirjaamon aukioloaika on maanantaista-torstaihin klo 9-15
perjantaina klo 9-14.**

rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Hänellä tulee olla hankkeen vaatuuksien huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö (MRL 119 §).

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

MRL 136 §:n mukaiset rakennusluvan myöntämisen edellytykset asemakaava-alueen ulkopuolella täyttyvät.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Rakennustyötä ei saa aloittaa ennen kuin rakennusvalvontaviranomainen on hyväksynyt hankkeelle:
 - Rakennustöiden vastaava työnjohtaja MRL 122§

Ennen kunkin työvaiheen aloittamista on rakennusvalvontaviranomaiselle esitettävä seuraavat selvitykset ja suunnitelmat:
 - Rakennepiirustukset
 - Vesijohto- ja viemärisuunnitelma
 - Perustamistapa-suunnitelma
 - Sähköpiste-suunnitelma

KATSELMUKSET JA TARKASTUKSET

Rakennustyön aloittamisesta on tehtävä ilmoitus rakennusvalvontaviranomaiselle ja työn edetessä edellytetään seuraavien katselmusten suorittamista:
 - Rakennuspaikan ja sen korkeusaseman merkitseminen
 - Käyttöönottokatselmus
 - Loppukatselmus

LUPAEHDOT

Rakentamisen laadun asianmukaisen toteuttamisen varmistamiseksi ja tarkastusten todentamiseksi on rakennustyömaalla pidettävä rakennustyön tarkastusasiakirjaa. (MRL 150 §) Asianmukaisesti täytetty tarkastuskirja on luovutettava rakennustarkastajalle viimeistään loppukatselmuksen yhteydessä.

Rakennushankkeen vireilletulosta on ilmoitettava rakennuspaikalle pystytettävällä kyltillä.

Rakennuksen omistajan tulee asettaa näkyvälle paikalle, tontille johtavan kulkuväylän alkuun rakennuksen osoitetta ilmaiseva numerokilpi. Osoitenumero on asetettava ennen rakennuksen käyttöönottoa.

Ennen käyttöönottoa on rakennuksessa suoritettava sähkölaitteiden ja -asennusten käyttöönottokatselmus. Siitä on laadittava pöytäkirja ja se on luovutettava rakennustarkastajalle viimeistään rakennuksen käyttöönotto-katselmuksen yhteydessä.

Hakijalle myönnetään lupa aloittaa rakennustoimenpide ennen kuin lupa on saanut lainvoiman.

Mikäli tämän hakemuksen perusteella annettu lupapäätös valituksen johdosta kumoutuu niin, ettei hankkeen toteuttaminen ole mahdollista alkuperäisessä muodossa, hakija sitoutuu saattamaan rakennuspaikan ja sen ympäristön sellaiseen kuntoon, kuin se oli ennen rakentamisen tai toimenpiteen aloittamista, taikka muuttamaan jo toteutettua toimenpidettä valituksen johdosta annetussa päätöksessä edellytetyllä tavalla. Hakija sitoutuu korvaamaan kaikki haitat, vahingot ja kustannukset, jotka voivat aiheutua edellä mainitun lupapäätöksen kumoamisesta, tai muuttamisesta

Mikäli rakennustyötä ei ole aloitettu kolmessa vuodessa ja saatettu loppuun viidessä vuodessa tämän päätöksen antamisesta, raukeaa nyt myönnetty lupa, ellei rakennusluvan myöntävä viranomainen hakemuksesta pidennä sen voimassaoloaikaa.

HAKIJAT

Vesikolmio Oy

RAKENNUSPAIKKA

Kiinteistötunnus	535-408-0064-0004
Tilan nimi ja rekisterinumero	Hautala 64:4
Kiinteistön pinta-ala	143 824 m ²
Osoite	Välilikyläntie 893, 85500 NIVALA
Osuus tilasta	määräala
Kaavatilanne	Maakuntakaava

TOIMENPIDE

Siirtoviemärin pumppaamo

Lisäselvitys
 Vesikolmio hakee pumppaamon rakennustyön aloitusoikeutta ennen kuin rakennuslupapäätös on saanut lainvoiman. Perusteena on siirtoviemärinlinjan rakentamisurakan jatkuvuus pumppaamon kohdalla, jonne pohjalaatan teko tulee aloittaa ajoissa, MRL144.

Luvan valmistelija vt. rakennustarkastaja Ari Ojala

LUVAN RAKENNUS

Rakennustunnus	5
Rakentamistoimenpide	uusi rakennus
Rakennusluokitus	Muualla luokittelemattomat rakennukset
Kerrosala	84 m ²
Kokonaisala	84 m ²
Tilavuus	364 m ³
Kerrosten lkm	1
Asuntojen lkm	1
Rakenteellinen paloturvallisuus	paloluokka P3 paloa hidastava

LAUSUNNOT

Terveysviranomainen : 16.9.2022

Ympäristösuojeluviranomainen : 9.9.2022
 Ympäristösuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa.

KUULEMINEN

Hankkeesta on ilmoitettu naapureille MRL 133 §:n mukaisesti.

PÄÄTÖSEHDOTUS

Tekninen lupajaos päättää maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun luvan sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettavaksi.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, osoite PL 189 (Isokatu 4, 3.krs) 90101 OULU

Valitusaika: 30 päivää

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen

Tämän päätöksen antopäivä on 16.9.2022

Valituksen tekoaika päättyy 16.10.2022.

NIVALA
Lupajaos
Lupanumero 535-2022-66

PÄÄTÖS
Rakennuslupa
Päätöspäivä 20.9.2022 § 61

1

NIVALA
Lupajaos
Lupanumero 535-2022-66

PÄÄTÖS
Rakennuslupa
Päätöspäivä 20.9.2022 § 61

HAKIJAT

Vesikolmio Oy
Vesitie 7, 85500 NIVALA

RAKENNUSPAIKKA

Kiinteistötunnus 535-408-0064-0004
Tilan nimi ja rekisterinumero Hautala 64:4
Kiinteistön pinta-ala 143 824 m²
Osoite Välikyläntie 893, 85500 NIVALA
Osuus tilasta määräala
Kaavatilanne Maakuntakaava

TOIMENPIDE**Siirtoviemärin pumppaamo**

Lisäselvitys
Vesikolmio hakee pumppaamon rakennustyön aloitusoikeutta ennen kuin rakennuslupapäätös on saanut lainvoiman. Perusteena on siirtoviemärinlinjan rakentamisurakan jatkuvuus pumppaamon kohdalla, jonne pohjalaatan teko tulee aloittaa ajoissa, MRL144.

Työt aloitettava 25.10.2025 mennessä
Työt oltava valmiit 25.10.2027 mennessä
Luvan valmistelija vt. rakennustarkastaja Ari Ojala

LUVAN RAKENNUS

Rakennustunnus 5
Itäkoordinaatti 25488927
Pohjoiskoordinaatti 7095632
Rakentamistoimenpide uusi rakennus
Rakennusluokitus Muualla luokittelemattomat rakennukset
Kerrosala 84 m²
Kokonaisala 84 m²
Tilavuus 364 m³
Kerrostien lkm 1
Asuntojen lkm 1
Rakenteellinen paloturvallisuus paloluokka P3 paloa hidastava

LAUSUNNOT

Terveysviranomainen : 16.9.2022

Ympäristösuojeluviranomainen : 9.9.2022
Ympäristösuojeluviranomaisella ei ole lausuttavaa.

KUULEMINEN

Hankkeesta on ilmoitettu naapureille MRL 133 §:n mukaisesti.

PÄÄTÖSEHDOTUS

Tekninen lupajaos päättää maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun luvan sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettavaksi.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Hänellä tulee olla hankkeen vaatimus huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö (MRL 119 §).

ASIAN KÄSITTELY

Lupajaos keskusteli asiasta.
Keskustelun kuluessa Elisa Helander esitti, että Tekninen lupajaos 17.8.2022 olleessa kokouksessaan § 52 ei myöntänyt rakennuslupaa haetulle siirtoviemärin linjapumppaamolle. Nyt uutta pumppaamon sijoituspaikkaa arvioitaessa, on todettava, että perustelut aikaisempaan lupahakemukseen verrattuna eivät ole muuttuneet. Edelleen on olemassa vuoto- ja hajuhaittariski sekä varovaisuusperiaate. Viittaus oheismateriaaliin. Kuntalaisten yhdenvertaisen kohtelun toteuttamiseksi ei haittaa voida siirtää toisen kiinteistön omistajan haitaksi.
Hän esitti, että haettua rakennuslupaa ei myönnetä. Hannu Rajamäki kannatti Helanderin esitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tullut esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu vastaesitys ja suoritetaan äänestys.
Puheenjohtaja esitti kädennostoäänestystä. Äänestystapa hyväksyttiin.

Suoritettiin äänestys:
1. äänestettiin esittelijän esityksestä. Esittelijän esitys sai 4 ääntä, Jussi Palola, Tuomas Sarjanoja, Jukka Kukkola ja Sirpa Leinonen.
2. äänestettiin Helanderin esityksestä. Helanderin esitys sai 3 ääntä, Elisa Helander, Hannu Rajamäki ja Ritva Oja.
Puheenjohtaja totesi äänestystuloksen 4-3, rakennuslupa myönnetään esittelijän esityksen mukaisesti.

Merk. Asiantuntija Jussi Mettälä Sweco Oy:stä esitteli etäyhteydellä asiaa lupajaokselle ennen asian varsinaista käsittelyä ja päätöksentekoa klo 16.43 – 17.18
KH:n edustaja Urpo Korkiakoski poistui kokoushuoneesta esteellisenä (intressijäävi) tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 17.19-17.42.

PÄÄTÖS

Tekninen lupajaos päättää maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten perusteella myöntää haetun luvan sekä vahvistaa esitetyt suunnitelmat noudatettavaksi.

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Hänellä tulee olla hankkeen vaatimus huomioon ottaen riittävät edellytykset sen toteuttamiseen sekä käytettävissään pätevä henkilöstö (MRL 119 §).

LUPAMÄÄRÄYKSET

Rakennustyötä ei saa aloittaa ennen kuin rakennusvalvontaviranomainen on hyväksynyt hankkeelle:
- Rakennustöiden vastaava työnjohtaja MRL 122§

Ennen kunkin työvaiheen aloittamista on rakennusvalvontaviranomaiselle esitettävä seuraavat selvitykset ja suunnitelmat:

NIVALA
Lupajaos
Lupanumero 535-2022-66

PÄÄTÖS
Rakennuslupa
Päätöspäivä 20.9.2022 § 61

3 / 4

NIVALA
Lupajaos
Lupanumero 535-2022-66

PÄÄTÖS
Rakennuslupa
Päätöspäivä 20.9.2022 § 61

4 / 4

- Rakennepiirustukset
- Vesijohto- ja viemärisuunnitelma
- Perustamistapa-suunnitelma
- Sähköpiste-suunnitelma

KATSELMUKSET JA TARKASTUKSET

Rakennustyön aloittamisesta on tehtävä ilmoitus rakennusvalvontaviranomaiselle ja työn edetessä edellytetään seuraavien katselmusten suorittamista:

- Rakennuspaikan ja sen korkeusaseman merkitseminen
- Käyttöönottokatselmus
- Loppukatselmus

LUPAEHDOT

Rakentamisen laadun asianmukaisen toteuttamisen varmistamiseksi ja tarkastusten todentamiseksi on rakennustyömaalla pidettävä rakennustyön tarkastusasiakirjaa. (MRL 150 §) Asianmukaisesti täytetty tarkastuskirja on luovutettava rakennustarkastajalle viimeistään loppukatselmuksen yhteydessä.

Rakennushankkeen vireilletulosta on ilmoitettava rakennuspaikalle pystytettävällä kyltillä.

Rakennuksen omistajan tulee asettaa näkyvälle paikalle, tontille johtavan kulkuväylän alkuun rakennuksen osoitetta ilmaiseva numerokilpi. Osoitenumero on asetettava ennen rakennuksen käyttöönottoa.

Ennen käyttöönottoa on rakennuksessa suoritettava sähkölaitteiden ja -asennusten käyttöönottokatselmus. Siitä on laadittava pöytäkirja ja se on luovutettava rakennustarkastajalle viimeistään rakennuksen käyttöönotto-katselmuksen yhteydessä.

Hakijalle myönnetään lupa aloittaa rakennustoimenpide ennen kuin lupa on saanut lainvoiman.

Mikäli tämän hakemuksen perusteella annettu lupapäätös valituksen johdosta kumoutuu niin, ettei hankkeen toteuttaminen ole mahdollista alkuperäisessä muodossa, hakija sitoutuu saattamaan rakennuspaikan ja sen ympäristön sellaiseen kuntoon, kuin se oli ennen rakentamisen tai toimenpiteen aloittamista, taikka muuttamaan jo toteutettua toimenpidettä valituksen johdosta annetussa päätöksessä edellytetyllä tavalla. Hakija sitoutuu korvaamaan kaikki haitat, vahingot ja kustannukset, jotka voivat aiheutua edellä mainitun lupapäätöksen kumoutumisesta, tai muuttumisesta.

Mikäli rakennustyötä ei ole aloitettu kolmessa vuodessa ja saatettu loppuun viidessä vuodessa tämän päätöksen antamisesta, raukeaa nyt myönnetty lupa, ellei rakennusluvan myöntävä viranomaislainen hakemuksesta pidennä sen voimassaoloaikaa.

Nivala

21.9.2022

VALITUSOSOITUS

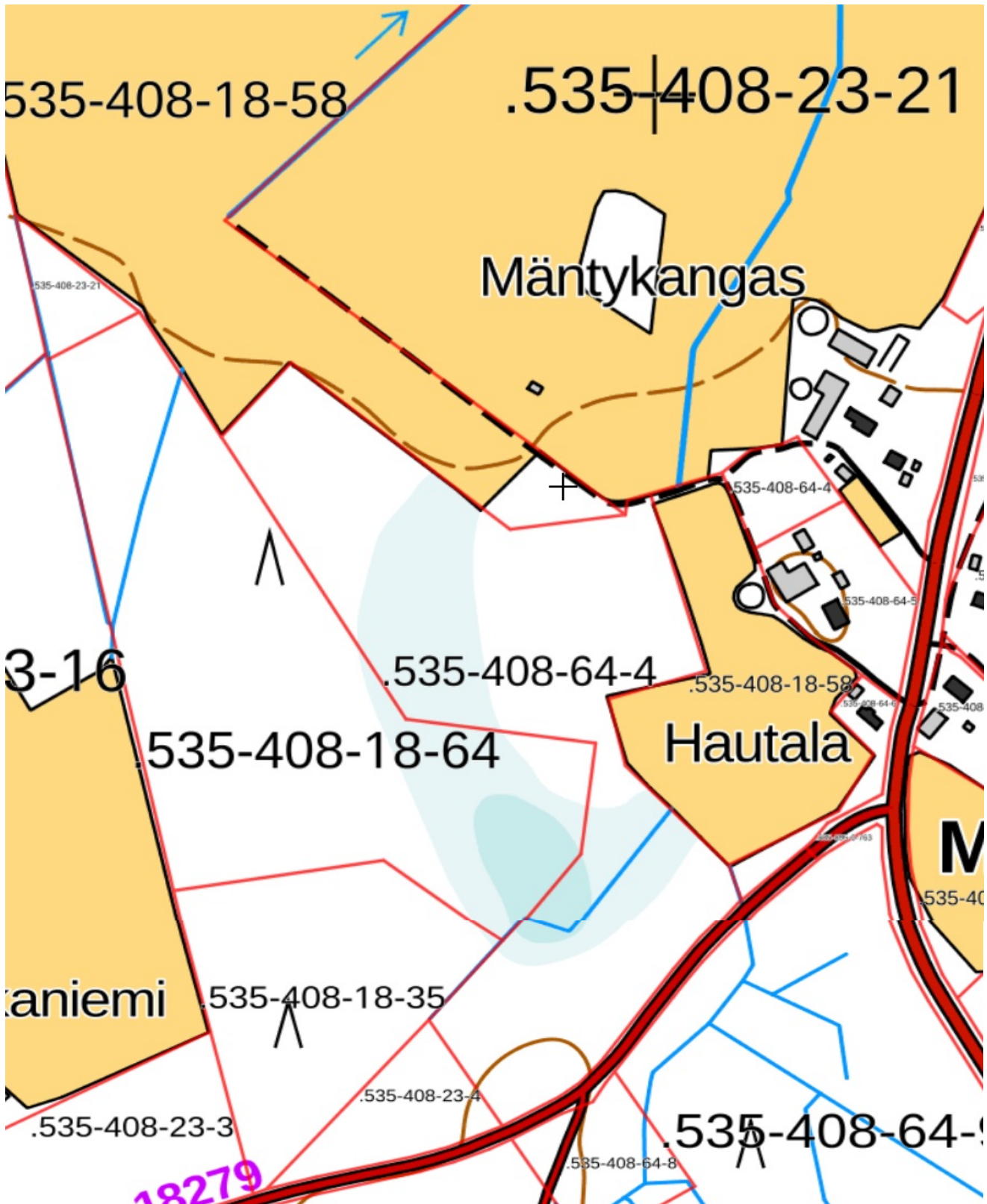
Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, osoite PL 189 (Isokatu 4, 3.krs) 90101 OULU

Valitusaika: 30 päivää

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen

Tämän päätöksen antopäivä on 24.9.2022

Valituksen teko-aika päättyy 24.10.2022.

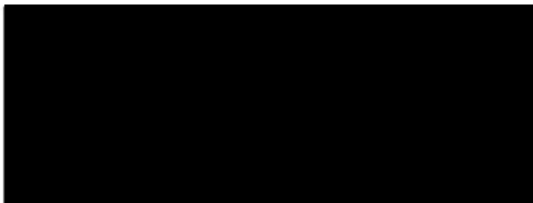

Maanmittauslaitoksen ajantasainen kartta kiinteistön 535-408-64-4, jolle pumppaamon rakennuslupa on myönnetty, sekä rajanaapurikiinteistöistä.

Rajanaapurikiinteistöt:

535-408-18-35, 535-408-18-58, 535-408-18-64, 535-408-23-4 ja 535-408-23-21

Eläinten terveys ETT ry
PL 221
60101 Seinäjoki
www.ett.fi

Lausunto asutusjäteveden siirtoviemärin sijoituspaikasta

██████████ Järvelän tila sijaitsee Nivalan Välikylän alueella osoitteessa ██████████
Tilalla on sikaloiden terveystuotusluokitusrekisteri Sikavan erityistasolle kuuluva ensikkokasvat-
tamo, jossa kasvatetaan Sikavan erityistasolle kuuluvista porsastuotantosikaloista tuotuja ensikko-
porsaita Atrian tuotantoketjuun kuuluville porsastuotantosikaloille uudistuseläimiksi. Tila on tällä het-
kellä siirtymässä kasvattamaan jalostusasteeltaan korkeatasoista, norjalaista alkuperää olevaa
eläinainesta uudistuseläimiksi neljään suureen Atrian tuotantoketjuun kuuluvaan porsastuotantosi-
kalaan. Kyseinen eläinainekasvatustapa on poikkeuksellisen arvokasta myös siksi, että se on vapaata siolla varsin
yleisestä, hengitystietulehduksia aiheuttavasta paiseisesta keuhkokalvontulehduksesta eli App:stä
(*Actinobacillus pleuropneumoniae*).

Nivalan Välikylän alue on erittäin voimakasta karjatalousaluetta. Kyseessä on ehkä Suomen eläin-
määrältään ja eläintihedeltään suurin nautakarjatalouden keskittymä. Alueella on myös ██████████ Jär-
velän Sikava -erityistason ensikkokasvatustamo, joka on eläinainekasvatustamoiden vaihtojen jälkeen yksi suomalai-
sen sikatuotannon avaintiloista. Välikylän alueen tuottajilta saadun tiedon mukaan alueella on tällä
hetkellä esimerkiksi 14 lypsyrobotia (á 60–70 lypsylehmää) ja alueen nautakarjatalouden liikevaihto
on yli 20 miljoonaa euroa. Usealla kotieläintilalla on veden saannin ja huoltovarmuuden turvaa-
miseksi omia porakaivoja tai suunnitelmia niiden rakentamiseksi. Välikylän alueella on myös omako-
tiasutusta ja useita vedenottoamaita.

Nivalan ja Ylivieskan välinen asutusjäteveden siirtoviemäri on suunniteltu rakennettavaksi Kalajoen
eteläpuolelta Välikylän alueen läpi. ██████████ Järvelän tilan osalta se kulki läpi peltojen, joilla viljellään
viljaa tilan sikojen rehuksi. Peltojen välittömään läheisyyteen tulisi myös kyseisen siirtoviemärin lin-
japumppaamo.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen Vesimikrobiologian laboratoriosta ja Helsingin Yliopiston Ym-
päristöterveysyksiköstä saadun tiedon mukaan yhdyskuntien jätevedet ovat pahimpia talousvesien
pilaajia (Sähköposti 29.07.2022 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen johtava asiantuntija, Helsingin
Yliopiston One Health apulaisprofessori Tarja Pitkänen). Pumppaamoviat ja viemärien putkirikot ovat
toki harvinaisia ja ei-toivottuja tapauksia, mutta niitä kuitenkin tapahtuu säännöllisesti eri puolilla
Suomea. Suurimmat riskit liittyvät ihmisten patogeeneihin eli tautia aiheuttaviin viruksiin (noro- ja
sapovirukset, rotavirukset, hepatiitti A, adenovirus, enterovirukset), jotka kulkeutuvat pitkiä matkoja
maaperässä säilyttäen samalla taudinaiheutuskykynsä.

Zoonoottisten eli ihmisistä eläimiin ja päinvastoin tarttuvien taudinaiheuttajien osalta löytyy suurimalta osalta jätevesipuhdistamoita tulovirrasta ainakin kryptosporidien ookystia, Giardiaa, kampylobakteereita ja salmonellaa sekä huomattava määrä ihmisten ja myös eläinten terveyden kannalta merkittäviä, usealle mikrobilääkkeelle resistenttejä bakteereita. Ihmisistä peräisin olevilla taudinaiheuttajabakteereilla on alustavissa tutkimuksissa todettu olevan enemmän mikrobilääkeresistenssitekijöitä kuin eläinperäisillä taudinaiheuttajilla. Toisaalta taudinaiheuttajabakteerit pystyvät vaihtamaan resistenssitekijöitä keskenään, millä saattaa olla vaikutusta myös eläimille tautia aiheuttavien bakteerien mikrobilääkeresistenssiin. Jätevesipohjaista seuranta taudinaiheuttajamikrobien ja niillä esiintyvän mikrobilääkeresistenssin leviämisen varalle kehitetään Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen WastPan -hankkeessa (www.thl.fi/wastpan). Tutkimusprojektin tuloksia ei ole vielä julkaistu, mutta alustavien tulosten mukaan asutusjätevesistä löytyvien taudinaiheuttajien kirjo on varsin laaja. Toki jätevedestä todettavien taudinaiheuttajien määrä riippuu asianomaisen jätevesiverkoston laajuudesta eli siitä, kuinka monen kotitalouden mustat vedet kertyvät jätevesiputkistoon ja puhdistamolle johtavaan siirtoviemäriin. Taudinaiheuttajabakteereiden mikrobilääkeresistenssiin vaikuttaa myös se, onko viemärijärjestelmän piirissä esimerkiksi sairaaloita tai hoitolaitoksia.

Salmonellabakteereiden infektiivinen eli tautia aiheuttava annos on varsin korkea. Käytännössä on kuitenkin todettu, että mikäli eläimille annetaan salmonellan saastuttamaa rehua tai juomavettä, leviää tartunta varsin nopeasti kaikkiin eläimiin ja salmonella kontaminoi myös rehun käsittely ja ruokintalaitteet sekä tuotantotilat. Ei voida täysin sulkea pois mahdollisuutta, että paineen alaisesta siirtoviemäristä massiivisen putkirikon, linjapumppaamon rikkoutumisen tai viemärin tukkeutumisen seurauksena huohotinkanavan kautta pääsee asutusjätevettä [REDACTED] Järvelän tilan viljapelloille. Tällöin on olemassa mahdollisuus, että ulosteperäistä kontaminaatiota ja siinä mukana myös salmonellabakteereita pääsee näiltä pelloilta korjattavan rehuviljan sekaan ja aiheuttaa sikalassa salmonellatartunnan. Salmonellabakteerit myös säilyvät ja jopa lisääntyvät elimistön ulkopuolella. Sopivissa olosuhteissa ne säilyvät ja myös lisääntyvät sikalan rehuvarastoissa sekä rehun käsittely- tai ruokintalaitteissa. Viljan sekaan voi asutusjätevedestä päätyä myös muuta ulosteperäistä kontaminaatiota, jolla on haitallinen vaikutus sikojen terveydentilaan.

Rehun välityksellä tapahtunut salmonellatartunnan voimakas leviäminen johtaisi [REDACTED] Järvelän tilan kohdalla erittäin todennäköisesti niin sanottuun totaalisaneeraukseen, eli kaikki eläimet lopetettaisiin ja toimitettaisiin raadonkeräykseen. Samalla menetettäisiin myös sikalassa oleva arvokas eläinainees. Teurastamot eivät ota vastaan eläimiä tilalta, jolla on voimassa läänineläinlääkäriin päätös salmonellatartunnan leviämisen estämiseksi. Totaalisaneerauksessa tyhjentyneet tuotantotilat puhdistetaan sekä desinfioidaan erittäin perusteellisesti ja niistä otetaan tuotantoympäristönäytteet tutkittaviksi salmonellan varalta. Mikäli tilan salmonellasaneeraus on toteutettu virkaeläinlääkäriin hyväksymän suunnitelman mukaisesti, eikä tuotantoympäristönäytteistä todeta salmonellaa, peruu läänineläinlääkäri tilalle salmonellatartunnan leviämisen estämiseksi annetun päätöksen ja tilan tuotanto voidaan käynnistää uudelleen.

Salmonellatartunnan mahdollisen totaalisaneerauksen aiheuttamia kustannuksia on tilalla oleva, poikkeuksellisen arvokas eläinainees huomioon ottaen vaikea arvioida, mutta karkea arvio on 0,5–1,0 miljoonaa euroa. Mikäli tartunta olisi ehtinyt levitä tilan kasvattamien uudistuseläinten mukana myös porsastuotantosikaloihin, olisivat salmonellasaneerausten kokonaiskustannukset helposti 1,0–1,5 miljoonaa euroa tilaa kohti.

Edellä olevan perusteella katsomme, että Nivalan ja Ylivieskan välisen asutusjäteveden siirtoviemäriin sijoituksessa on syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta ja välttää viemäriin linjausta Nivalan Välikylän pohjavesialueen ja nautakarja- / sikatalouden keskittymän läpi. Asutusjäteveden siirtoviemäriin

tulee olla riittävä suojaetäisyys alueella jo olevasta omakotiasutuksesta ja kotieläintiloista, kuten muussakin rakentamisessa vaaditaan. Mikäli siirtoviemäri sijoitetaan suunnitellun mukaisesti kulkemaan [REDACTED] Järvelän tilan peltojen läpi, muodostaa se riskin kyseisen Sikava -erityistason tilan tautiturvallisuudelle, tuotannon jatkuvuudelle ja osaltaan koko kotimaisen sianlihan tuotantoketjun toiminnalle. Nivalan kaupunginhallitus on tiettävästi jo vuonna 2014 tehnyt päätöksen, että kyseinen siirtoviemäri linjataan kulkemaan toista reittiä Kalajoen pohjoispuolelta. Alueen asutukselle, kotieläintiloille ja peltoviljelylle vähiten haittava aiheuttava reitti kulkee Kalajoen pohjoispuolella kulkevan rautatien vartta pitkin, kuten oheisesta karttapiirroksesta käy ilmi.

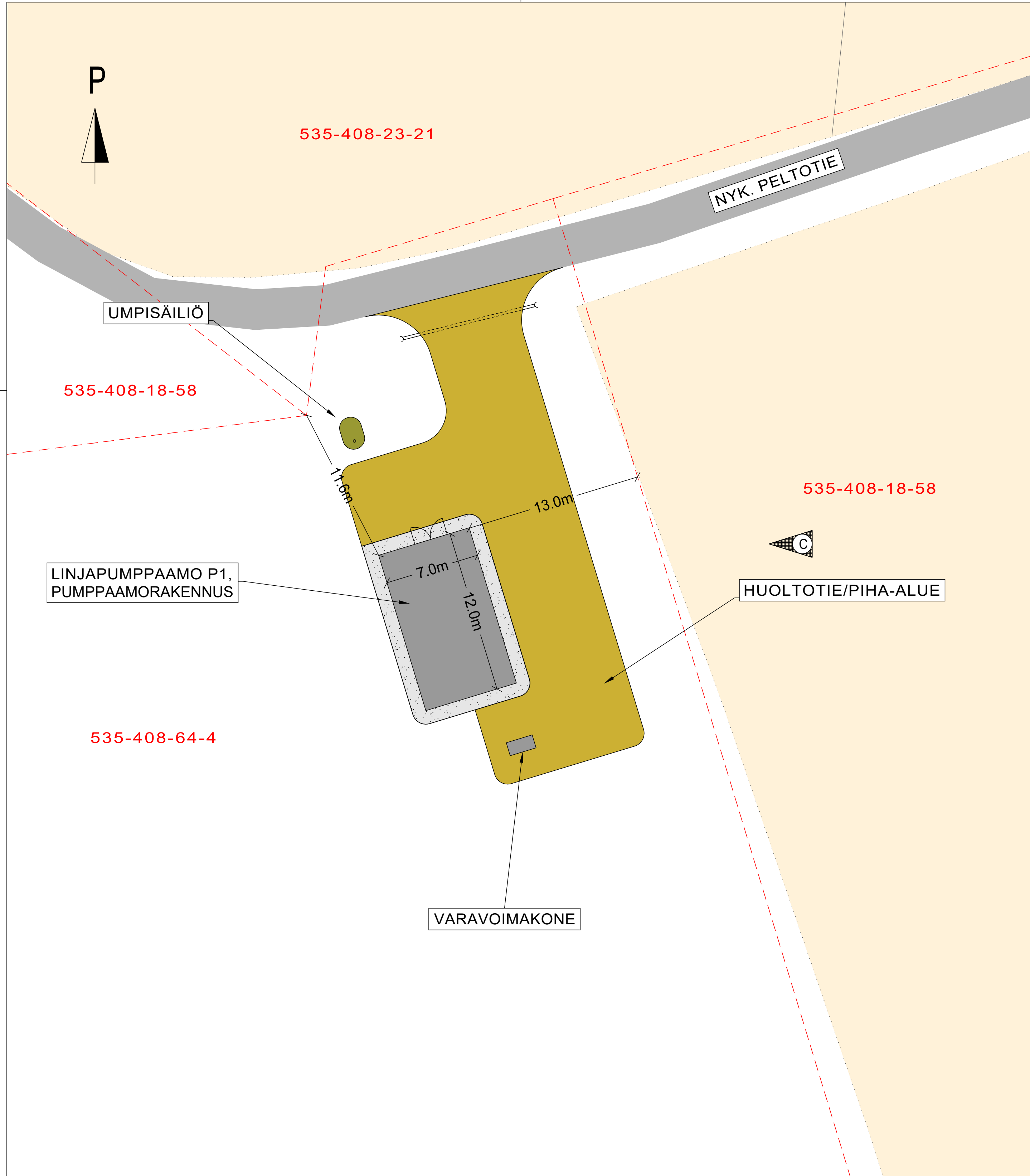
Seinäjoella 8.9.2022

[REDACTED]

Ina Toppari
Toiminnanjohtaja, ETT ry

Olli Ruoho
Asiantuntijaeläinlääkäri, ETT ry

Liite: Kartta Nivala-Ylivieska asutusjäteveden siirtoviemäriin linjauksesta

PUMPPAAMORAKENNUS

Paloluokka	P3
Kerroslukku	I
Kokonaisala	84 k-m ²
Kerrosala	84 k-m ²
Tilavuus	364 m ³

C	Linjapumppaamon P1 sijainti päivitetty.	FITOMM	25.8.2022	FIJUME
B	Linjapumppaamon P1 sijainti päivitetty.	FITOMM	9.8.2022	FIJUME
A	Linjapumppaamon P1 sijainti päivitetty.	FIJUNKA	20.4.2022	FIJUME
TUNNUS	MUUTOS	SUUNN.	PÄIVÄYS	TARK.
Koordinaattijärjestelmä ETRS-TM35FIN		Korkeusjärjestelmä N2000		
KOHTEEN NIMI JA OSOITE VESIKOLMIO OY NIVALA-YLIVIESKA SIIRTOVIEMÄRI RAKENNUSSUUNNITELMA		PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ ASEMAPIIRUSTUS LINJAPUMPPAAMO P1 MITTAKAAVA 1:200		
SUUNN. T.Kiviniemi		TIEDOSTO 20602695_Suunnitelmakartta.dwg		
TARK. T.Heinonen		SUUNN. ALA	TYÖ N:O	PIIR N:O
HYV. T.Ylimaunu		VHT	23701296	2320
Sweco Infra & Rail Oy Rautatiekatu 33, 90100 OULU		28.4.2021		C

16.9.2022

Nivalan kaupunki
Rakennusvalvonta
Kalliontie 15
85500 Nivala

(Lausunto toimitettu sähköpostitse ari.ojala@nivala.fi)

Lausunto jäteveden siirtoviemärin pumppaamon aiheuttamasta salmonellariskistä

Nivalan kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt Peruspalvelukuntayhtymä Kallion terveysvalvonnalta lausuntoa koskien jäteveden siirtoviemärin pumppaamon aiheuttamaa salmonellariskiä.

Lausunnonpyytäjän mukaan naapurikiinteistöllä (535-408-23-21) on kaivo, joka sijaitsee lausuntomateriaalin mukaan 200-300 metrin etäisyydellä pumppaamorakennuksesta. Kyseinen naapuri on ilmaissut huolensa pumppaamon aiheuttamasta salmonellariskistä porakaivolle ja tämän kautta tilan nautakarjalle. Porakaivon vettä käytetään navetan lietekanaalien huuhteluun sekä tarvittaessa navetan tuotantotilojen pesuun. Kyseinen tila myy kasvatamaansa viljaa läheiselle sikatilalle.

Lisäksi toisessa naapurin kuulemissa on huomautettu siirtoviemärin pumppaamon sijoittumisesta pellolle, jossa kasvatetaan viljaa sikojen rehuksi. Pumppaamon sijoittumisen vuoksi on ilmoitettu huoli siitä, että kasvatettava rehuvilja infektoituisi salmonellalla esimerkiksi pumppaamon putkiriikon tai muun häiriötilanteen vuoksi.

Lausunnossa käytetty aineisto

Lausuntopyyntö on tullut Nivalan kaupungin rakennusvalvonnasta Lupapiste.fi-palvelun kautta 8.9.2022.

Lausunto

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion terveysvalvonta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Nivalan pohjavesikartan mukaan suunniteltu pumppaamorakennus ei sijaitse vedenhankintaa varten tärkeällä, luokan 1 pohjavesialueella tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla, luokan 2 pohjavesialueella. Rakennuspaikalle ei myöskään ole merkitty pistemäistä pohjavesialuetta (Lähde: Nivalan pohjavesikartta, Ely-keskus 24.10.2017). Nivalan Välikylällä sijaitsee kaksi terveysvalvonnan tiedossa olevaa vedenottamoaa, joista toinen sijaitsee Viitalan (1153506) ja toinen Vähäsöyringin (1153507) pohjavesialueella. Nämä ovat etäällä suunnitellusta pumppaamosta.

Lausuntomateriaalista ei käy ilmi onko porakaivovettä tutkittu. Lausuntomateriaalina olevan Eläinten terveys ETT ry:n asiantuntijaeläinlääkärin lausunnossa suositellaan kaivoveden tutkimista. Ympäristöterveydenhuolto ei

16.9.2022

voi velvoittaa kaivon omistajaa tai muuta tahoa tutkimaan kaivoveden laatua, koska sille ei ole lainsäädännössä perustetta. Yleisesti ottaen veden laadun selvittämistä voidaan aina suositella, koska toimijan on hyvä olla tietoinen käyttämänsä veden laadusta. Kaivoveden laatu voi heikentyä useasta erisyystä, riippuen kaivon sijainnista. Ne tulee ottaa huomioon, mikäli vedenlaadussa tapahtuu muutoksia.

Ympäristöterveydenhuollon näkemyksen mukaan salmonellariskin hallitseminen on tärkeää. Siirtoviemäriin ja pumppaamon kohdalla kyseessä on suljettu jätevesijärjestelmä. Mikäli siirtoviemäriin tai pumppaamoon aiheutuu niin vakava häiriötilanne, että maaperä ja ympäristö ovat vaarassa kontaminoitua, tulee tilanteeseen reagoida välittömästi. Ympäristöterveydenhuollon Vesikolmiolta 16.9.2022 saamien tietojen mukaan häiriötilanteisiin on varauduttu. Pumppaamolla on hälytysjärjestelmä häiriötilanteiden varalta, joten massiivinen vuoto havaittaisiin heti ja tilanteeseen reagoitaisiin. Näin ollen myös jäteveden aiheuttama mahdollinen salmonellariski on ympäristöterveydenhuollon näkemyksen mukaan hallittavissa.

Siirtoviemäriin pumppaamon toiminnasta aiheutuvan jätevesivuodon todennäköisyys on hyvin pieni ja tapahtuessaankin sen seuraus olisi vähäinen, koska tällaiseen häiriötilanteeseen on ympäristöterveydenhuollon tietojen mukaan varauduttu. Näin ollen pumppaamon salmonellariskiä voidaan pitää vähäisenä.

Sovellettu lainsäädäntö ja ohjeet

Terveysuojelulaki (763/1994)
Terveysuojeluasetus (1280/1994)
Hallintolaki (434/2003)

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

terveysinsinööri

ympäristöterveydenhuollon johtaja

Eläinten terveys ETT ry
Asiantuntijaeläinlääkäri
Olli Ruoho
PL 221
60101 Seinäjoki
Puh. 040/8201257
E-mail; olli.ruoho@ett.fi

Matti Kujala
Välkyläntie 895
85540 Nivala
Puh. 050/3727662
E-mail; matti.kujala1@gmail.com

Lausunto asutusjäteveden siirtoviemäriin ja linjapumppaamon sijoituspaikasta

Matti Kujalan tilalla on lypsykarjanavetta Nivalan Välkylän alueella osoitteessa Välkyläntie 897, 85540 Nivala. Nautaterveydenhuollon seurantajärjestelmä Nasevan mukaan tilalla on tällä hetkellä yhteensä noin 50 nautaeläintä. Sonnivasikat ja liharotuiset lehmävasikat myydään toisille tiloille jatkokasvatukseen teurastamon eläinvälityksen kautta, lypsyrotuiset lehmävasikat kasvatetaan itse karjan uudistuseläimiksi.

Tilalle tulee kunnan vesijohto, josta tulee juomavesi tilan eläimille sekä lypsykoneen ym. maidon käsittelylaitteiden pesussa käytettävä vesi. Tilan pihapiirissä kuitenkin myös porakaivo, josta saataavaa vettä käytetään navetassa lietekanaalien huuhteluun sekä tarvittaessa myös navetan tuotantotilojen pesuun. Navetassa on lietelantajärjestelmä, jonka lietekanaaleja täytyy tukkeutumisen estämiseksi säännöllisesti huuhdella runsaalla vedellä. Etenkin nuorkarjan suhteellisen kuiva uloste pyrkii tukkimaan lietekanaalit.

Nivalan Välkylän alue on erittäin voimakasta karjatalousaluetta. Kyseessä on ehkä Suomen eläinmäärältään ja eläintiheydeltään suurin nautakarjatalouden keskittymä. Alueella on myös yksi Sikava-erityistason sikala, joka kasvattaa korkealaatuista jalostuseläinainesta uudistuseläimiksi suuriin porrastuotantosikaloihin. Välkylän alueen tuottajilta saamani tiedon mukaan alueella on tällä hetkellä esimerkiksi 14 lypsyrobotia (a´60 - 70 lypsylehmää) ja alueen nautakarjatalouden liikevaihto on vuositasolla yli 20 miljoonaa euroa. Usealla kotieläintilalla on veden saannin ja huoltovarmuuden turvaamiseksi omia porakaivoja tai suunnitelmia niiden rakentamiseksi. Välkylän alueella on myös omakotiasutusta ja useita vedenottoa.

Nivalan ja Ylivieskan välinen asutusjäteveden siirtoviemäri on suunniteltu rakennettavaksi Kalajoen eteläpuolelta Välkylän alueen läpi. Matti Kujalan tilan kohdalle 200 – 300 metrin etäisyydelle tilan talouskeskuksesta ja porakaivosta on kyseiseen asutusjäteveden siirtoviemäriin suunniteltu rakennettavaksi linjapumppaamo.

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen Vesimikrobiologian laboratorion ja Helsingin Yliopiston Ympäristöterveysyksiköstä saamani tiedon mukaan yhdyskuntien jätevedet ovat pahimpia talousvesien pilaajia (Sähköposti 29.07.2022 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen johtava asiantuntija, Helsingin Yliopiston One Health apulaisprofessori Tarja Pitkänen). Pumppaamoviat ja viemärien putkirikot ovat toki harvinaisia ja ei-toivottuja tapauksia, mutta niitä kuitenkin tapahtuu säännöllisesti eri puolilla

Suomea. Suurimmat riskit liittyvät ihmisten patogeeneisiin eli tautia aiheuttaviin viruksiin (noro- ja sapovirukset, rotavirukset, hepatiitti A, adenovirus, enterovirukset), jotka kulkeutuvat pitkiä matkoja maaperässä säilyttäen samalla taudinaiheutuskykynsä eli säilyen infektiivisinä.

Zoonoottisten eli ihmisistä eläimiin ja päinvastoin tarttuvien taudinaiheuttajien osalta löytyy suurimalta osalta jätevesipuhdistamoita tulovirrasta ainakin kryptosporidien ookystia, Giardiaa, kampylobakteereita ja salmonellaa sekä huomattava määrä ihmisten ja myös eläinten terveyden kannalta merkittäviä, usealle mikrobilääkkeelle resistenttejä bakteereita. Jätevesipohjaista seuranta taudinaiheuttajamikrobien ja niillä esiintyvän mikrobilääkeresistenssin leviämisen varalle kehitetään Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen WastPan -hankkeessa (www.thl.fi/wastpan). Tutkimusprojektin tuloksia ei ole vielä julkaistu, mutta alustavien tulosten mukaan asutusjätevesistä löytyvien taudinaiheuttajien kirjo on varsin laaja. Toki jätevedestä todettavien taudinaiheuttajien määrä riippuu asianomaisen jätevesiverkoston laajuudesta eli siitä, kuinka monen kotitalouden mustat vedet kertyvät jätevesiputkistoon ja puhdistamolle johtavaan siirtoviemäriin. Taudinaiheuttajabakteereiden mikrobilääkeresistenssiin vaikuttaa myös se, onko viemärijärjestelmän piirissä esimerkiksi sairaaloita tai hoitolaitoksia.

Salmonellabakteereiden infektiivinen eli tautia aiheuttava annos on varsin korkea. Massiivisen, suhteellisen lähellä vesilähdettä tapahtuneen maaperän kontaminaation ja siitä edelleen aiheutuneen vesilähteen kontaminaation mahdollisuutta esimerkiksi putkirikon tai linjapumppaamin rikkoutumisen seurauksena ei kuitenkaan voida Matti Kujalan tilan kohdalla täysin sulkea pois. Jäteveden siirtoviemäri ja linjapumppaamo on suunniteltu sijoitettavaksi 200 – 300 metrin etäisyydelle tilan talouskeskuksesta ja siellä sijaitsevasta porakaivosta.

Siirtoviemärin ja linjapumppaamon alueella ei ilmeisesti ole tehty pohjavesitutkimuksia, vaan arviot pohjaveden virtaussuunnista perustuvat olettamuksiin. Vedenottoaivon suojaaminen yksinomaan pintavalumilta ei riitä, koska tällä etäisyydellä kaivon saastuminen voi tapahtua myös maan pinnan alapuolisten vesivirtausten mukana. Nämä vesivirtauksen saattavat myös muuttua riippuen siitä, kuinka suurta veden otto alueen vedenottamoilla on. Toki jätevesien mahdollinen leviäminen laite-/putkirikon seurauksena myös maan pinnalle kontaminoi ympäröiviä maa-alueita ja peltoalueiden kyseessä ollen myös niiltä kerättävää eläinten rehua. Tämä koskee sekä säilörehua ja heinää, että myös eläinten rehuksi käytettävää viljaa.

Mikäli tilalla lietekanaalien huuhteluun ja navetan pesuun käytettävässä vedessä on salmonellabakteereita, on olemassa riski siitä, että salmonellatartunta leviää myös tilan eläimiin. Käytännön työskentelytilanteissa on erityisesti sisäruokintakaudella ja eläinten ollessa sisällä navetassa hyvin vaikea välttyä siltä, etteikö lietekanaalien huuhteluun ja navetan pesuun käytettävää vettä joutuisi myös eläinten ulottuville. Salmonellaa sisältävä vesi myös kontaminoi tilan tuotantotiloja eläinten ruokinta- ja juomalaitteet mukaan luettuna. Salmonellatartunnan leviäminen koko karjaan saattaa johtaa tilalla niin sanottuun totaalisaneraukseen, eli kaikki eläimet lopetetaan ja toimitetaan raadonkeräykseen. Teurastamot eivät ota vastaan eläimiä tilalta, jolla on voimassa läänineläinlääkäriin päätös salmonellatartunnan leviämisen estämiseksi. Tyhjentyneet tuotantotilat puhdistetaan sekä desinfioidaan ja niistä otetaan tuotantoympäristönäytteet tutkittaviksi salmonellan varalta. Mikäli tilan salmonellasaneeraus on toteutettu virkaeläinlääkäriin hyväksymän suunnitelman mukaisesti, eikä tuotantoympäristönäytteistä todeta salmonellaa, peruu läänineläinlääkäri tilalle salmonellatartunnan leviämisen estämiseksi annetun päätöksen ja tilan tuotanto voidaan käynnistää uudelleen.

Matti Kujalan tilan tapauksessa aiheutuisi tilan totaalisanerauksena tehdystä salmonellasaneerauksesta eläinten arvo, tuotantotilojen puhdistus- ja desinfiointi, tarvittavat pintamaan vaihdot, lannan

käsittely sekä tuotantokatkos ym. kustannukset huomioon otettuna karkeasti arvioiden 200 000 € - 250 000 € kustannukset. Tämän lisäksi menetettäisiin pitkään suljettuna eli ilman tilan ulkopuolisten eläinten ostoja toimineen karjan hyvä eläinten terveystilanne, sillä korvaava eläinaines jouduttaisiin ostamaan usealta eri tilalta.

Edellä olevan perusteella katson, että Nivalan ja Ylivieskan välisen asutusjäteveden siirtoviemäri ja linjapumppaamon sijoituksessa on syytä noudattaa varovaisuusperiaatetta ja välttää viemäriin linjasta Nivalan Välikylän pohjavesialueen ja nautakarjatalouden keskittymän läpi. Asutusjäteveden siirtoviemäriä ja linjapumppaamolla tulee olla riittävä suojaetäisyys alueella jo olevasta omakoti-asutuksesta ja kotieläintiloista, kuten muussakin rakentamisessa vaaditaan. Mikäli siirtoviemäri ja linjapumppaamo sijoitetaan suunnitellun mukaisesti Matti Kujalan lypsykarjatilän tilakeskuksen läheisyyteen, muodostaa se kyseisen lypsykarjatilän suhteen salmonellan ym. zoonoottisten tartuntatautien riskin. Nivalan kaupunginhallitus on saamani tiedon mukaan jo vuonna 2014 tehnyt päätöksen, että kyseinen siirtoviemäri linjataan kulkemaan toista reittiä Kalajoen pohjoispuolelta. Alueen asutukselle, kotieläintiloille ja peltoviljelylle vähiten haittava reitti kulkee Kalajoen pohjoispuolella kulkevan rautatien vartta pitkin, kuten oheisesta karttapiirroksesta käy ilmi.

Mikäli Nivalan ja Ylivieskan välinen asutusjäteveden siirtoviemäri ja linjapumppaamo kaikesta huolimatta päätetään sijoittaa Matti Kujaan tilakeskuksen ja vedenottoaivon läheisyyteen, on kyseisestä porakaivoista jo etukäteen syytä ottaa vesinäytteet veden laadun ja erityisesti bakteeripitoisuuden selvittämiseksi eri vuodenaika- ja valuma-aikoina (talvi, kevät lumien sulaessa, loppukesän sateet, syksy). Tämä on syytä tehdä siksi, että mahdollisen vahingon sattuesssa on olemassa näyttöä vahinkoa edeltäneestä tilanteesta korvausvastuun selvittämiseksi.

Seinäjoella 08.09.2022

Olli Ruoho

Tuotantoeläinten terveyden- ja sairaanhoidon erikoiseläinlääkäri
Tarttuvien eläintautien erikoiseläinlääkäri
Dipl. ECBHM (European College of Bovine Health Management)

Liite: Kartta Nivala-Ylivieska asutusjäteveden siirtoviemäriin linjauksesta